

Håkan Östlundh och hans tjeckiska översättare Tereza Dudková vid mötet på Ängeln i onsdags som anordnades av Katrineholms Språk- och Kulturklubb.

En gotländsk deckare på tjeckiska

Håkan Östlundh är en av Sveriges mest framgångsrika deckarförfattare. Han har nått stor framgång med deckarserien om kriminaldetektiven Fredrik Broman, och hans böcker har idag översatts till flertalet olika språk. I onsdags anordnade Katrineholms Språk- och Kulturklubb ett möte mellan Håkan och den tjeckiska översättaren av hans böcker, Tereza Dudková.

Håkan Östlundh har en imponerande meritlista bakom sig; manusförfattare till flertalet kända tv-serier, journalist och författare till en av Sveriges mest framgångsrika deckarsviter. Serien om Fredrik Boman utspelar sig på Gotland och har globalt mötts med positivitet från både kritiker och läsare.

Den till Katrineholm anknytna Tereza Dudková har översatt två av Håkans böcker, "Släke" och "Dykaren", till tjeckiska och i Ängelns lokaler träffades översättaren och författaren för att prata om författarskap och översättning.

De två huvudpersonerna för kvällen sitter nära publiken och skapar en trevlig stämning i bibliotekets hörsal. Samtalet styrs av Katrineholms

Språk- och Kulturklubbs ordförande Jarmila Kocourková, som ställde varierande frågor till författaren respektive översättaren som båda fick berätta om sina yrken, och hur de strålar samman.

Håkan berättade om hur han fann inspirationen till sin deckarroman och hur han, efter ett husköp på Gotland, föll för öns mystik. Första boken om Fredrik Boman, "Släke", gavs ut år 2004 och har sedan dess efterföljts av fem andra böcker.

"Det känns helt fantastisk att få översätta böckerna", berättade Tereza. "Jag älskar stilen; hur intensivt men enkelt allt är, samtidigt som varje mening har sin plats i boken."

Tereza berättade även om hur det satte press på henne, som översättare. "Det handlar om att översätta det som står mellan raderna, att översätta känslorna, för att verkligen kunna översätta boken så som den förtjänar. Man måste översätta tanken, inte orden."

De talade även om hur skillnader i språk innebär svårigheter för översättaren, och hur sådana problem kan överbryggas. Detta innefattar svenska affärskedjor, tv-serier och slangord som måste översättas. Det är översättarens ansvar att se till

att den tjeckiska publiken ska ha samma möjligheter att uppskatta boken så som den svenska haft, och Tereza berättar att hon tagit väldigt seriöst på det uppdraget. "Man måste hela tiden tänka på vad folk i Tjeckien känner igen, och förklara det som de inte förstår."

Håkan talade även om hur han, med tiden och böckernas stigande framgång, blivit allt mer medveten om böckernas möjligheter för internationell uppskattning. Detta har gjort att han anpassat sitt språk och vid referenser valt sådana som även icke-svenska läsare kan förstå. Han berättade även om hur författarskapet har förändrats med åren.

"Pressen ökar med böckerna", berättade Håkan. "Publiken har förväntningar, som jag måste uppfylla. Det hade jag inte tidigare, och jag var ur den synpunkten mycket friare när jag skrev första boken gentemot de jag skriver idag."

Det intressanta samtalet tog upp både framsidor och baksidor av författarskap och översättning, och blev ett lyckat arrangemang av Katrineholms Språk- och Kulturklubb.

*Text: Frida Gustafsson
Bild: Astrid Mjörnebrant*

Håkan Östlundh skrattar åt Tereza Dudková som med glimten i ögat lägger fram exempel på ord, talspråk och personer hon stött på i boken som hon avskyr för att de är så svåra att översätta då det inte finns tjeckiska motsvarigheter.

